

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 21 (89)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
7 червня '19

Відзначили найкращих

31 травня в усіх корпусах ліцею «Нова школа» відбулися лінійки з нагоди закінчення навчального року. Ця радісна подія ознаменувалася відзначенням кращих з кращих. Як відомо, Катеринівська сільська рада затвердила програму «Обдаровані діти», згідно з якою преміюються школярі, які особливо відзначилися в навчанні, спорті та ін. Цього дня сертифікати на отримання коштів було вручено 45 учням Катеринівського корпусу, 7 – Олександрівського і 8 – Володимирівського. Найуспішніші катеринівські школярі отримали ще й планшети від місцевого підприємства ПАТ «Кіровоградське рудоуправління». Цього ж дня ліцей проводив у велике життя своїх випускників, які підтримали загальноукраїнську акцію проти використання надувних кульок та посадили біля школи дерева.

Знайти себе в реєстрі

Кожна застрахована особа, зареєструвавшись на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України, може перевірити свої індивідуальні дані (прізвище, дата народження, серія паспорта, адреса тощо), внесені до Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. Про це повідомляє го-

ловне управління Пенсійного фонду України в Кіровоградській області і нагадує, що в разі виявлення некоректних відомостей особі варто подати до територіального органу Пенсійного фонду анкету застрахованої особи для внесення уточнення даних за визначеною формою. Разом з нею надаються документи, що підтверджують будь-які зміни.

«Пласт» узаконено

Національну скаутську організацію України «Пласт», створену ще 1911 року, підтримано на

державному рівні. Днями Верховна Рада прийняла закон, яким визнається історичний внесок «Пласту» у громадянську освіту дітей та молоді, здобуття і становлення української державності. Цим же документом внесено зміни до законів «Про культуру» та «Про позашкільну освіту» з метою визначення формату державної підтримки «Пласту».

Ботулізм активізувався

В Україні зросла кількість хворих на ботулізм. Підхопити цю хворобу можна, з'ївши неналежним чином оброблені продукти: в'ялену або копчену рибу, м'ясні або рибні консерви.

За появи перших симптомів хвороби (через 12 – 36 годин) – нудота, блювання, діарея, біль у животі, сухість у роті, двоїння в очах, опущення верхньої повіки, труднощі під час ковтання, знижена або відсутня реакція зіниць

на світло, наростаюча слабкість у м'язах – слід негайно звернутися по медичну допомогу. Летальність без лікування – понад 50%.

Протиботулімічну сироватку вводять хворому одразу після того, як підтверджується діагноз. Завдяки сироватці хвороба припиняє прогресувати. Якщо у хворого вже розвинувся параліч, на відновлення може піти від кількох тижнів до кількох місяців.

У першій п'ятірці

25 – 29 травня у Світловодську проходив обласний етап військово-патріотичної гри «Сокира» («Джурра»). Рій «Борисфен» з ліцею «Нова школа», який представляв на цих змаганнях Катеринівську ОТГ як переможець регіонального відбору, здобув п'яте командне місце в загальному заліку.

Наші ліцеїсти посіли I місце в конкурсі на знання історії України, II – зі стрілецької підготовки, VI – з фізичної, III – з табору-

вання. Ройова Поліна Драган та джури Євгеній Буряк, Олександр Ананьєв, Валерія Хоровець, Михайло Москаленко, Дмитро Погорілий, Андрій Смищенко, В'ячеслав Кошавський показали згуртованість, силу та вправність. Директор ліцею Ольга Буряк вбачає в цьому велику заслугу вчителів Сергія Вітряченка та Алли Очкали, які підготували рій до змагань.

На знімку: рій «Борисфен».

ХЛОПЧИКАМ – РОБОТИ, ДІВЧАТКАМ – ЛЯЛЬКИ

Скільки існує підприємство з видобутку каоліну в Катеринівці, стільки воно дбає про місцеву дитвору. У дитсадку постійно створюються гарні умови для виховання і розвитку малят, постійно щось робиться й для учнів ліцею (раніше школи). Перелік цих добрих справ тільки за останні півтора року вийде чималий.

Зрозуміло, що не забувають гірники й про День захисту дітей. Цього разу представники ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» порадували подарунками й вихованців олександрівського дитсадку – передали роботи для хлопчиків і ляльки для дівчаток. Напередодні такі ж подарунки отримали вихованці катеринівського дитсадку.

Не забуло про свято й керівництво агрофірми «Ніка» (господарує в Обознівці). Воно повідомило, що на учнів ліцею Катеринівської сільради «Нова школа», які відпочивають у літніх прищільних таборах, чекає подарунок: зможуть безплатно кататися на атракціонах в дендропарку у Кропивницькому.

Штрафуватимуть за відмову перевозити пільговиків

Верховна Рада ухвалила за основу пропозицію посилити відповідальність за безпідставну відмову у пільговому перевезенні громадян окремих категорій. Закон у першому читанні підтримав 231 депутат.

Законопроект пропонує встановити, що без-

підставна відмова водіїв перевозити пільговиків тягне за собою накладення на водіїв транспортних засобів, які є суб'єктами підприємницької діяльності, штрафу в розмірі 150 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (2550 гривень станом на 1 січня 2019 року).

Земля має служити громаді

Як стало відомо, один підприємець, отримавши із сільської ради листа про необхідність укладання договору оренди землі під його виробничу базу, обурився: про який договір може йти мова, якщо він на законних підставах володіє майном? Особисто з'явився до сільської ради, щоб з'ясувати, хто на нього «настукав». Йому пояснили: земля належить громаді і за користування нею треба платити тій же громаді. Така вимога закону.

Не важко уявити, якою була б реакція цього чоловіка, коли б його приватною земельною ділянкою хтось користувався безоплатно. Нагадав би тому нахабі, що принцип «все навколо колгоспне, все навколо моє» канув у Лету разом з колгоспами, що так не може бути. І правильно зробив би – сьогодні за все треба платити, в тому числі й за користування землею, яка для місцевої громади є одним із основних джерел наповнення її бюджету.

Найсумніше в цій історії те, що таких підприємців, як цей чоловік, на території Катеринівської сільради не так уже й мало. І йдеться не про якусь там сотку самовільно захопленої землі, а про гектари, десятки гектарів! І користуються вони ними не рік і не два. Зрозуміло, що коли їм нагадують про це й цілком законно вимагають плати, обурюються, шукають способи, аби й далі для них нічого не змінювалося.

Взяти для прикладу комунальне підприємство «Теплоенергетик», яке постачає селищу Новому воду із свердловин, що знаходяться на землях Катеринівської об'єднаної територіальної громади. Мало того, що це може понизити рівень підводних запасів води в селі Катеринівці (останній раз дослідження запасів води проводилися ще у 80-ті роки минулого століття), підприємство багато років безкоштовно користується землею, на якій знаходяться свердловини та насосна станція. А ще ж ті свердловини буряться, де кому заманеться, без узгодження із сільською радою.

Є така ж претензія і до влас-

ників деяких кар'єрів. Встановлено, що товариство з обмеженою відповідальністю «СОНЕК», маючи на меті видобуток корис-

лишає після себе підприємство, нагадує місячні кратери.

Чому все це ще має місце, пояснити нескладно: хтось звик

примножувати свої статки, обминаючи закони, дурячи державу і місцеві громади, хтось із контрольних органів неналежним чином виконує свої обов'язки і так далі.

них копалин, уклало із Обознівською сільською радою (діяла на той час) договір оренди земельної ділянки загальною площею 29,44 гектара до 2030 року. Фактично ж видобувні роботи ведуться на території вдвічі більшій. За користування самовільно захопленою землею сільська рада не отримує ні копійки.

За таким принципом діє й інше приватне підприємство – «КРОНА-В». Від Державної служби геології та надр України воно отримало спеціальний дозвіл на розробку кар'єру площею 3,27 гектара до 2023 року. Але, як і в попередньому випадку, відведеною йому площею не обмежалося і сьогодні веде видобуток піску на площі близько шести гектарів. До речі, «веде видобуток» – м'яко сказано. Те, що за-

Але так було досі. Запровадження децентралізації примушує об'єднані територіальні громади турбуватися про ефективне використання всього, що їм належить, землі – в першу чергу. Не випадково депутати Катеринівської сільської ради майже на кожній сесії розгляда-

ють ці питання. Мета, яка при цьому переслідується, – примусити кожен квадратний метр землі працювати на громаду. І вже чимало для цього зроблено. Скажімо, в нинішньому році вперше сплатять громаді за користування землею лісівники – хай поки що незначні кошти, але важливий сам початок – потім платитимуть більше. На черзі – примусити платити й власників водойм на території сільської ради. Чимало землі «гуляє» під об'єктами енергетики, і це теж треба вирішувати.

Ще одна проблема, яка постає сьогодні особливо гостро, – так звані несанкціоновані смітники. Мало того, що вони ставлять під сумнів існування цивілізації в майбутньому і шкодять здоров'ю нинішніх поколінь, вони захаращують територію, роблять її непридатною до використання. Ті купи непотребу, що їх сьогодні можна побачити в лісосмугах неподалік згаданих кар'єрів, вражають не стільки своїми розмірами, скільки аморальністю причетних до їх появи осіб – на таке можуть спромогтися тільки байдужі, безвідповідальні люди.

Треба бути готовим до того,

Варто знати

Яких змін чекати влітку

Будівництво

З 1 червня діють нові державні будівельні норми. Згідно з ними, забудовники повинні обладнати нові громадські будівлі охоронною сигналізацією, відеоспостереженням та «рамками» на вході, а також надійними протипожежними системами.

Банки

З третього червня українські банки почали ретельніше перевіряти підприємців, які отримують готівку через касу: вимагатимуть від одержувача документи, на підставі яких здійснюються готівкові розрахунки – закупівельний акт, податковий розрахунок, кредитний договір тощо.

Банки зобов'язані повертати клієнтам украдені з карток гроші на другий день після крадіжки. Національний банк підготував відповідний проект постанови і виставив його на обговорення. Прогнозують, що нові норми запрацюють у липні.

Дороги

Почала діяти сезонна заборона для вантажівок. Велика кількість машин не зможуть їздити ними вдень і при температурі повітря вище +28 градусів. Виняток – для фур з тваринами, небезпечними вантажами або швидкопсувними продуктами, а також для пожежної техніки.

Залізниця

У червні Укрзалізниця розпочне експеримент – з вагонів заберуть килимові доріжки. Якщо пасажирів будуть задоволені, то підлоги залишать голими назавжди. Крім того, в сезон відпусток додадуть 22 поїзди з великих міст на морські курорти.

Мова

Закон про державну мову вступить у силу в липні. Документ зробить українську мову головною в країні: на ній учимуть дітей, проводитимуть усі публічні заходи, нею спілкуватимуться всі чиновники. За ігнорування норм або навмисне спотворення мови передбачено штраф у розмірі до 6800 грн.

Реєстрація

У середині літа стартує і масова перевірка місць реєстрації населення. За новим законом, українці у віці понад 14 років повинні будуть подати заяву про свою реєстрацію. При цьому уповноважені органи зможуть навіть перевірити житло, чи проживає в ньому хтось, і розпитати сусідів. За брехню в заявці можуть оштрафувати від 340 до 850 грн.

Безпека праці

У липні введуть новий порядок розслідування нещасних випадків на роботі. Ними займатиметься спеціальна комісія.

Єврономери

24 серпня має вступити в силу так і не реалізований у травні закон про розмитнення авто на єврономерах. Він передбачає штрафи (до 170 тис грн) і конфіскацію таких машин за перевищення терміну перебування в країні.

Подорожчає проїзд в електричках

11 червня на Кіровоградщині вводяться нові тарифи у поїздах приміського сполучення. Про це повідомляється на сайті «Укрзалізниця». Вартість проїзду буде збільшено у середньому на 15,2%.

Основні причини: систематичне зростання цін на енергоносії, подорожчання матеріалів та низький рівень компенсації за перевезення пасажирів пільгових категорій у приміському сполученні. Після підвищення тарифів, вартість повного квитка у приміському сполученні на території залізничних перевезень встановлена від 11 грн на перших 5 км, до 50 грн на 320 км залежно від дальності поїздки.

Проїзд для дітей віком від 6 до 14 років, як і раніше, становитиме 75% від вартості повного квитка. Студенти користуватимуться 50-відсотковою знижкою згідно з чинним законодавством.

Громадяни 16 категорій, відповідно до нормативно-правових актів України користуються правом безоплатного проїзду. Основними пільговиками залишаються пенсіонери, особи з інвалідністю, сироти, учасники бойових дій та ін.

Пом'янути дядька-героя, зустрінися з родичами

На гостини в Обознівку приїхав днями з Азербайджану тамтешній письменник Шукюр Мамедов (літературний псевдонім – Еллі Атаюрд). Він вклонився братській могилі визволителів села від нацистських загарбників, в якій поховано і його дядька Аллахяра Байрамова. Приймали в нашому краї Шукюра Мамедова його родички Ірина Філоненко та Юлія Попович – місцеві жительки, правнучки Аллахяра.

У війну жителька Обознівки Фросинія покохала лейтенанта Червоної армії танкіста Аллахяра Байрамова і народила від нього дочку, назвала Раїсою. Іра Філоненко та Юлія Попович – онуки Раїси, вже покійної. Давно немає й їхньої прабаби Фросинії. Прадід Аллахяр же загинув ще в січні 1944-го. Загинув героїськи, визволяючи Обознівку. І от його племінник Шукюр уже

вдруге приїздить в наш край. Цього разу літератор привіз нам багатенько примірників своєї нової книжки «Битва правди», яка недавно вийшла друком в Баку. Вона – про Аллахяра Байрамова. На титульній сторінці – фото меморіалу в Обознівці, на нього накладено зображення Аллахяра.

Про написання книжки, про рівень життя в Азербайджані, про те, що думають азербайджанці з приводу війни на українському Донбасі, Шукюр Мамедов розповів «Нашій громаді». Про це читайте в наступному випуску газети.

Валерій М'ЯТОВИЧ

**«Он играет на похоронах
и танцах,
Все зовут там и тут,
И ни там, ни тут
не может он остаться,
Снова ждуть там и тут».**

Ці слова з пісні «Машины времени» згадалися мені, коли жителька Володимирівки Ольга Шелест розповідала про духовий оркестр, який багато років супроводжував чи не всі громадські заходи в цьому селі, а також грав на приватних зібраннях – весіллях, проводах в армію, похоронах.

– Створив його у 1970-х роках Микита Трохимович Ключка, – пригадала Ольга. – Він і тоді уже немолодий був, а керував оркестром до 80 років, поки й не помер, і багато називали його просто дідом Микитою. Він у Другу світову воював, через поранення втратив нирку. Проживав Микита Трохимович із сім'єю в Миронівці, це недалеко від Володимирівки. Його всі поважали, особливо діти, яких вчив музиці. Мій чоловік Микола, нині покійний, теж був в оркестрі діда Микити.

На прохання назвати інших учасників оркестру Ольга Шелест заходила перелічувати:

– Олександр Грабовський, Валерій Шелест, Дмитро Семенов, Валерій Говоров, Василь Бабік, Микола Покотило, Валерій Печель і ще багато хлопців. І не тільки з нашого села, а й з Могутнього. В оркестрі грали і школярі, і дорослі чоловіки.

За словами Ольги Шелест, коли у вісімдесятих – вісімдесятих роках минулого століття володимирівська молодь збиралася вечорами у вихідні біля клубу на танці, то обходилася без магнітофона, бо музика була, як мовиться, жива – у виконанні міс-

цевого духового оркестру.

– Ми танцювали і польки, і вальси, – сказала Ольга. – Нашим оркестром захоплювалися й учасники визволення Володимирівки, коли на День Перемоги приїздили сюди з усього Союзу.

Поспілкувавшись з іншими володимирівцями, я довідався, що оркестр Микити Ключки ще

ках, коли діда Микити не стало, оркестр очолив його вихованець Сергій Манойкін, він на той час через погіршення здоров'я змушений був залишити роботу тракториста. Манойкін помер декілька років тому.

За словами володимирівців, місцевий колгосп підтримував духовий оркестр. Зокрема, голо-

Коли звучали мідні труби

й виступав на конкурсах районного та обласного значення і займав на них перші та другі місця, що одного разу, після вдалого виступу, влада подарувала йому набір новісінських музичних інструментів. Також місцеві жителі розповіли, що у вісімдесятих ро-

ва господарства Іван Миколайович Мельников розпорядився, щоб зарплату отримував не тільки керівник оркестру, а й решта музикантів. Це стосувалося й школярів. За участь в оркестрі вони мали щомісяця по 15 – 18 карбованців. Крім того, Микита

Ключка видавав їм по кілька карбованців з гонорару, одержаного від приватних замовників, решту ж вносив у колгоспну касу. Тарифи на послуги володимирівських духовиків були такі: весілля – 120 карбованців, похорон – 60.

У тому, що відродити у Во-

лодимирівці духовий оркестр – можливо, не сумніваються місцеві жителі, зокрема ті, яких навчив музиці ще дід Микита. Раджу їм організуватися та повідомити про свої наміри сільську раду.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Маєток пана Флорковського

Якщо вірити тексту на інформаційній дошці в коридорі Обознівського психоневрологічного інтернату, будинок, в якому упродовж кількох десятиліть розташовується цей заклад, зведено 1899 року поміщиком Флорковським (інший варіант цього прізвища – Флорковський).

Утім, Костянтин Шляховий, краєзнавець з Кропивницького, через брак документальних підтверджень не впевнений, що саме Степан (або Стефан) Валеріанович Флорковський побудував цей гарний маєток. За словами Шляхового, цілком можливо, Степан Флорковський купив його.

– Степан Валеріанович Флорковський був сином багатого поміщика з Жаботина, займав скромну посаду старшого помічника бухгалтера Єлисаветградської земської управи, – розповів Костянтин Шляховий. – Його батько, ротмістр Валеріан Еразмович Флорковський, 1850 року купив у спадкоємців Павла Васильовича Енгельгардта ряд сіл, зокрема Кирилівку, де жили рідні Тараса Григоровича Шевченка. Під впливом громадської думки та в результаті переговорів з Миколою Новицьким відпустив на волю братів і сестру Шевченка з родинами.

Краєзнавець Шляховий має на увазі Миколу Дементійовича Новицького (1833 – 1906), приятеля Шевченка. Ось що написав Микола Новицький у своїх спогадах: «П. Флорковський, хоча й не з поваги до Т. Шевченка, за яким, за його словами, він ніякого таланту не визнавав, а лише з поваги до Комітету (мається на увазі комітет Товариства для допомоги нужденним літераторам і вченим, якому довелося й клопотати про викуп Шевченкових родичів – В.К.), виявив цілковиту готовність дати волю рідним Шевченка навіть без грошової винагороди, хоч би тієї ж миті, з однією лише умовою, щоб вони негайно після того пішли з Кирилівки куди хочуть! Що ж до наділення їх землею, то в цьому він найкатегоричнішим чином відмовляв, кажучи, що не погодиться на це ні за які гроші! Він наводив й мотиви такої відмови: з одного боку – небажання роботи вняток

для Шевченків, який міг послужити спокусою для інших їхніх односельчан; а з другого – небажання вирішувати наперед питання про звільнення селян, яке, можливо, буде вирішене урядом інакше, тобто без земельного наділу...»

На цьому наші розмови й закінчилися... Пізніше я дізнався, однак, що п. Флорковський, звільнивши рідних поета, узяв навіть на себе сплату 900 крб. банківського за них боргу, за що товариство висловило йому свою вдячність».

Інформація про Степана (Стефана) Флорковського є на сайті «Родовое гнездо». Зокрема, там вказується, що дворянин Стефан Флорковський належав до землевласників Єлисаветградського повіту (наведено відповідний перелік за 1908 – 1909 роки).

А на сайті geni.com (його девіз: «Дослідіть древо вашої сім'ї разом») є відомості про Володимира Стефановича Флорковського. Вказується, що Stefan-Bohdan-Adam Flogkowski доводився йому батьком. Дата народження Володимира Флорковського названа дуже приблизно: «між 1873 і 1933 роками». Немає сумнівів у тому, що Володимир

Флорковський – син того самого Стефана Флорковського (Флорковського), який володів маєтком в Обознівці.

Оце й уся інформація, яку вдалося зібрати

ти про Флорковських. Можна припустити, що маєтку вони позбулися з поваленням царської влади. Як же склалася після того доля Стефана Валеріановича і його сім'ї? Допомогти мені з'ясувати це виявила бажання жителька Обознівки Ліна Миколаївна Ярошенко. Вона познайомила з односельчанкою, представницею роду Флорковських. Та пояснила, що Стефан Флорковський – її

прадід, але більше розказувати про це не захотіла, ще й попросила не називати її прізвище. Наскільки я зрозумів, ця жінка уникає публічності через те, що за радянської влади їй попірали за походження.

Сподіваюся, при наступній зустрічі вона погодиться на інтерв'ю.

Віктор КРУПСЬКИЙ

На знімках: будинок, де колись мешкали Флорковські, а тепер розташовується Обознівський психоневрологічний інтернат; Володимир Стефанович Флорковський (фото із сайту geni.com).

Про це писала «Зоря комунізму»

Збирали буряки

«Михайло Іванович Пономаренко – механізатор досвідчений. Зараз він працює комбайнером на КСТ-3А. Помічником у нього Семен Іванович Чудинович, а транспортує комбайна Валерій Петрович Рябоштан. Теж старанні і вмілі механізатори. Цей екіпаж уже зібрав урожай цукрових буряків на 100 га, виконує щодня по дві норми». Цю замітку про трудівників колгоспу імені Чапаєва опубліковано в районці за 12 жовтня 1976 року. Автором значиться М. Чмихун, бригадир тракторної бригади № 3.

Юні техніки

Про гурток юних техніків, організований в Олексіївській школі директором Федором Архиповичем Медведевим, розповідається в «Зорі комунізму» за 14 жовтня 1976 року. «Щосереді у кабінеті з фізики збираються любителі техніки. Тут вони вивчають кіноапарат. Учні сьомого і шостого класів – найактивніші гуртківці», – повідомила газета.

Хіба так пити кинеш?

Про дивний порядок обслуговування покупців в осиковатському магазині розповіла районна газета за 20 листопада 1976 року. Зокрема, описано таке неподобство: порожні пляшки від горілки і вина там приймали лише за умови купівлі стількох же повних. Газета саркастично запитала: як бути алкоголіку, котрий вирішив покінчити з пияцтвом і приніс в магазин порожні пляшки?

Який же оазис без... басейну!

Рік тому за порадою небайдужих катеринівців побував у Людмили Романівни Суржик та її сина Романа. Мешкають вони в центрі села, де мають пів будинку та невелику присадибну ділянку. Людмила Романівна вже на пенсії, син теж не працює, оскільки через травму хребта пересувається лише в інвалідному візку, та це не завадило їм створити дуже комфортні умови для життя.

Особливо сподобалася тоді мені ділянка. Тут знайшлося місце і для помідорів та огірків, полуниці та малини, а ще – для різних екзотичних насаджень і великої кількості квітів. Це царство рослинності і барв асоціювалося в моїй уяві з оазисом. Бракувало тільки водою, про що я й сказав господарям. Вони відповіли: подумають. А на початку цього року весни випадково зустрів у магазині Людмилу Романівну, яка повідомила: басейн вони купили, і запросила завітати до них улітку, тобто коли басейн уже встановлять.

І ось я знову у Суржиків. Ще біля воріт мою увагу привертає щось схоже на парус в глибині двору. Здогадуюсь: отам і має бути басейн. «Парус» – то захист басейну від пекучого сонця й від дощу, від пилу, що переноситься

вітром. Сам же басейн можна порівняти з човном, з тією лише різницею, що, на відміну від човна, він наповнений водою і стоїть на місці.

На те, що це не просто резервуар для води, вказує різне обладнання. Воно є складовою частиною басейну і робить користування ним дуже простим і зручним. Наприклад, не треба самому очищати і дезінфікувати воду – це зробить автоматика. Продумано, і

як можна швидко нагрівати воду, не використовуючи електроенергію.

– Це така благодать, цей басейн! – каже Людмила Романівна. – Тричі на день купаюся в ньому.

Ще вона в захопленні від ранкових прогулянок селом на електричному велосипеді. Його їй, колишній спортсменці, подарував син, придбавши через інтернет.

Валерій М'ЯТОВИЧ

Прилетіли з Африки

мігруючих метеликів. Ось що написала про це днями у фейсбуці прес-служба Міністерства екології та природних ресурсів України. Недавно ці метелики бачили пейзажі Північної Африки, а зараз мандрують на північ, щоб восени знову повернутися до Африки. При міграції швидкість метеликів може сягати 50 км/год, за добу вони пролітають до 500 км.

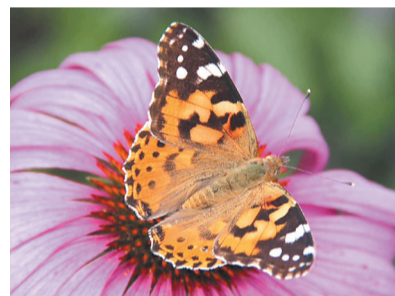
Зимують сонцевиків будякових на півночі Африки або на Близькому Сході, де відкладають яйця, на цьому річне життя метеликів за-

кінчується. З яєць вилуплюється гусінь, яка згодом перетворюється на лялечку, і вже з неї навесні виростає новий метелик. Ці чортополохівки нового покоління знову збираються в зграї і, за невідомим науці покликком природи, летять через кілька тисяч кілометрів до України та інших, навіть північних, країн Європи. Тут теж виводяться нові покоління сонцевиків.

Чи шкідлива чортополохівка для сільського господарства? На численних сайтах агрономічного спрямування повідомляється, що

гусениці чортополохівки здатні скелетувати листя, яке трапляється на їхньому шляху. Така гусінь здатна завдати відчутної шкоди сої, соняшнику, рицині, кукурудзі, овочевим і баштанним культурам. Не гребують вони й айстрами, лавандою.

Заселені шкідником рослини слід обробляти інсектицидами. Фітосанітари радять обробляти посіви в тиху безвітряну погоду вранці та увечері. Не пізніше як за дві доби до таких робіт аграрії мають попереджати про це органи самоврядування, населення та пасічники.

В Україні зараз – нашіста сонцевиків будякових (інша назва цього метелика – чортополохівка). Пурхають вони і в селах Катеринівської ОТГ, в сусідньому Грузькому.

Чортополохівка належить до

Ваше здоров'я

Симптоми, характерні для хвороби Лайма

1. Проблеми з концентрацією уваги. Хворим стає важко зосередитися на конкретному завданні й на окремих звуках. Знаходячись у переповненій кімнаті, люди з хворобою Лайма часто не здатні сконцентруватися на своєму співрозмовнику, звертають увагу навіть на незначні сторонні шуми. Через це постійно дратуються.

2. Забудькуватість. Страждає переважно короткочасна пам'ять. Приміром, вилітають з голови почуті нещодавно фрази, люди забувають, куди кладуть ті чи інші речі. Стає важко читати, адже все одразу забувається.

3. Постійна виснаженість. Хворі почуваються настільки втомленими, що часто не мають сил навіть підвестися з ліжка й виконати елементарні побутові справи. При цьому втомленість не минає незалежно від того, скільки людина спить і відпочиває.

4. Біль у горлі. Часто є доволі інтенсивним, схожим на той, що турбує під час ангіни.

5. Важкість у ногах. Осо-

бливо відчутна одразу після ранкового пробудження. Час від часу може супроводжуватися спазмами.

6. Уповільнене серцебиття. За хвороби Лайма виникає запалення, яке блокує електричні сигнали в серці. Через це воно починає рідше скорочуватися.

7. Головний біль. Відчувається так, ніби щось тисне на голову. Може бути настільки ж сильним, як мігрень.

8. Втрата тяги до улюблених продуктів. Хвороба Лайма може вплинути на смакові відчуття. Через це людина часто стає байдужою до продуктів, смаком яких раніше насолоджувалася.

9. Нав'язлива поведінка. Люди з хворобою Лайма часто

не можуть вийти з дому, доки на 100% не впевняться, що все в порядку. При цьому по декілька разів перевіряють, чи вимкнуті електроприлади, чи зачинені двері. Уже стоячи на порозі, повертаються, щоб переконаватися ще раз.

10. Труднощі в спілкуванні.

ні. Людям із хворобою Лайма складно підбирати слова. Часто хворі не домовляються до кінця фрази.

11. Підвищена чутливість до світла. Очі настільки хворобливо реагують на нього, що в деяких випадках хворим доводиться носити сонцезахисні окуляри навіть у приміщенні.

12. Розмитий зір. Картинка перед очима у хворих не стає чіткішою навіть завдяки окулярам.

13. Нерегулярні місячні. У періоди загострення хвороби Лайма виникають гормональні коливання. На їхньому фоні й порушується менструальний цикл. Регулювати його допомагають протизаплідні таблетки.

14. Зменшення сексуальної активності. Через хворобу Лайма знижується лібідо як у жінок, так і в чоловіків.

15. Підвищена чутливість шкіри. Нестерпним стає навіть легкий дотик одягу до тіла.

Хвороба Лайма небезпечна ускладненнями

Тойце то вода

Йогуртовий суп з огірками і горіхами

500 мл йогурту натурального, 2-3 свіжі огірки, 1/2 скл. волоських горіхів, 1/2 скл. води, 2-3 ст. л. лимонного соку, 2 ст. л. оливкової олії, по 2 ст. л. рубаної зелені петрушки і кропу, 2-3 листочки свіжої м'яти, 1-2 зубки часнику, сіль і перець – за смаком.

Два огірки очистити, покласти в блендер. Додайте 2/3 горіхів, м'яту, часник, олію, крижану кип'ячену воду і збийте до однорідності. У огіркову масу додайте зелень і перемішайте. Додайте йогурт, приправте сіллю, перцем, лимонним соком, перемішайте і приберіть в холодильник на 30 хв. Решту горіхів дрібно порубати, огірок наріжте тонкою соломкою і додайте в готовий суп.

Буряковий суп з оселедцем

По 500 мл кефіру і бульйону курячого нежирного, 2-3 зварені або запечені в шкірці буряки, 3 зварені в мундирі картоплі, 250 г філе оселедця малосольного, по пучку зеленої цибулі і зелені кропу, сіль за смаком.

Буряк натріть на середній тертці. Картоплю і оселедець наріжте дрібними кубиками. Зеленої цибулі і кріп дрібно порубайте. Кефір змішайте з холодним бульйоном і збийте вінчиком до однорідності. З'єднайте буряк, картоплю, оселедець і зелень, залийте кефірною сумішшю. Перемішайте і дайте настоятися в холодильнику 2-3 год. Готовий суп посоліть за смаком. Щоб знежирити бульйон, добре охолодіть його в холодильнику, потім процідіть через 2-3 шари марлі – весь жир залишиться на тканині.

Томатна окрошка з куркою і картоплею

300 г курячого філе відвареного, 2 свіжі огірки, 3 зварені в мундирі картоплі, 3 гілочки зеленої цибулі, 3-4 гілочки кропу, 4 варені яйця, сіль і перець чорний мелений – за смаком, 1 л томатного соку.

Огірки нарізати тонкою соломкою. Зелень посікти. М'ясо і картоплю нарізати кубиками. Усі інгредієнти з'єднати, трохи посолити і перемішати. Яйця нарізати скибочками. У порційні тарілки викласти по кілька ложок суміші. Томатний сік налити в кожну тарілку, регулюючи густоту окрошки. Прикрасити скибочками яєць і поперчити до смаку.